

แนวโน้มนการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2548 - 2557)

สมกิจ กังวาล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

พ.ศ.2549

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

**THE TRENDS OF QUALITY ASSURANCE IN BASIC EDUCATION SHOOOLS
UNDER THE OFFICE OF UTHAI THANI EDUCATIONAL SERVICE
AREA IN THE NEXT DECADE (2005 – 2014)**

Somkit Kangwan

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master Degree of
Education Program in Educational Administration
Nakhon Sawan Rajabhat University**

2006

Copyrighted by Nakhon Sawan Rajabhat University

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวโน้มการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2548 – 2557)
ผู้วิจัย	นายสมกิจ กังวาฬ
คณะกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ธานี เกสทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยรรยงค์ ยรรยงเมธ
สาขา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2548

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวโน้มการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2548 – 2557) ใน 3 หัวข้อ คือ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน และด้านผู้เรียน

การดำเนินการผู้วิจัยใช้เทคนิคเดลฟาย ประชากรของการวิจัยประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 25 คน เพื่อตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 รอบ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด 6 ข้อ รอบที่ 1 และเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ 68 ข้อกระทง เป็นแบบสอบถามรอบที่ 2 และรอบที่ 3 ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. แนวโน้มการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านผู้บริหารมีความสอดคล้องกันทุกข้อกระทง โดยมีแนวโน้มเกิดขึ้นได้มาก คือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้ปานกลาง คือ กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

2. แนวโน้มการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านครูผู้สอนมีความสอดคล้องกันทุกข้อกระทง มีแนวโน้มเกิดขึ้นได้มาก คือ ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีแนวโน้มเกิดขึ้นได้มากที่สุด คือ ครูจบปริญญาตรีขึ้นไป

3. แนวโน้มการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านผู้เรียน มีความสอดคล้องกันทุกข้อกระทง มีแนวโน้มเกิดขึ้นได้มาก คือ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร และมีแนวโน้มเกิดขึ้นได้ปานกลาง คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์

Abstract

Thesis Title	The Trends of Quality Assurance in Basic Education Schools under the Office of Uthai Thani Educational Service Area in the Next Decade (2005 – 2014)
Researcher	Mr. Somkit Kangwan
Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Thanee Gesthong Asst. Prof. Yanyong Yanyongmeth
Program	Educational Administration
Academic Year	2005

The purpose of the research was to study the trends of quality assurance in basic education schools in the next decade (2005 – 2014) under the Office of Uthai Thani Educational Service Area. The 3 items to be studied were the trends of quality assurance of the administrators, teachers, and students.

For the research procedures the Delphi Technique was employed. The sample groups were the 5 esteem educators and 25 experts who answered the questionnaires in 3 rounds. The 6 items of the open – ended questions were for the first round and the 5 – point rating scale questionnaires of 68 items were for the second and the third rounds. The study revealed that:

1. In the trends of having the quality assurance in basic education of the administrators, every item was in line with one another. The highly possible trends of the schools were administration activities, learning activities and varieties of suitable activities that supported the curriculum. The moderately possible trend was the school had encouraged and stimulated students in study analysis, synthesis, and problem solving.

2. In the trends of having quality assurance in basic education of the teachers, every item was in line with one another. The teachers were qualified in terms of the jobs responsible for. The highest possible trends being the teachers graduating with higher than the bachelor's degree.

3. In the trends of having quality assurance in basic education of the students, every item was in line with one another. The highly possible trends were students being virtuous and having necessary knowledge and skills according to the curriculum. The moderately possible trends were the students achieving the creative thinking skill, analysis skill, synthesis skill, critical thinking skill, and vision.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยแนวโน้มการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2548 – 2557) ได้รับความช่วยเหลือและได้รับความคำแนะนำอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ธานี เกสทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ยรรยงค์ ยรรยงเมธ กรรมการที่ปรึกษาซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้า หาความรู้ และประสบการณ์ ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการวิจัย นายสมบุญ ทิพรังศรี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 2 ดร.สมภพ เจริญนาค ประธานสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ นายเทียนชัย จูเจีย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี นายเชาวฤทธิ์ จงเกษกรณ์ หัวหน้ากลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ดร.สมคิด สายแวว ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนยุทธยานี และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 25 ท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์การตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยตลอดจนแสดงความคิดเห็น ในการตอบแบบสอบถามของการวิจัยในรอบที่ 1, 2 และ 3 เป็นอย่างดียิ่งจึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

สุดท้ายหากงานวิจัยนี้ ก่อประโยชน์ต่อวงการบริหารการศึกษาขอขอบคุณนี้เป็นเครื่องบูชา บิฑามารดา และครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้จนทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสในการทำวิจัยครั้งนี้

สมกิจ กังวาล

สารบัญ

บทที่		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
	กิตติกรรมประกาศ.....	จ
	สารบัญ.....	ฉ
	สารบัญตาราง.....	ญ
	สารบัญภาพ.....	ฎ
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
	ประโยชน์ที่ได้รับ.....	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
	บริบทการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของจังหวัดอุทัยธานี.....	6
	การประกันคุณภาพการศึกษา.....	9
	ความหมายของคุณภาพการศึกษา.....	9
	ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	10
	แนวคิดหลักการประกันคุณภาพการศึกษา.....	11
	ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา.....	12
	กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา.....	22
	มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้ในการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	25
	เทคนิคเดลฟาย.....	30
	ความหมายของเทคนิคเดลฟาย.....	30
	ความเป็นมาของเทคนิคเดลฟาย.....	31

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
	การพิจารณาหัวข้อที่จะวิจัย..... 33
	การเลือกผู้เชี่ยวชาญ..... 33
	ข้อดี ข้อเสียของเทคนิคเดลฟาย..... 35
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 37
	งานวิจัยในประเทศ..... 37
	งานวิจัยในต่างประเทศ..... 47
	กรอบความคิดในการวิจัย..... 50
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 51
	ขั้นตอนการวิจัย..... 51
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 52
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 54
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 59
	การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้..... 59
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 63
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล..... 64
5	สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ..... 83
	วิธีดำเนินการ..... 83
	สรุปผล..... 84
	ข้อเสนอแนะ..... 108
	รายการอ้างอิง..... 110
	ภาคผนวก..... 117
	ภาคผนวก ก รายชื่อและตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิ..... 118
	ภาคผนวก ข รายชื่อและรายละเอียดผู้เชี่ยวชาญ..... 120
	ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิ..... 125
	ภาคผนวก ง บันทึกข้อความและหนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ..... 127
	ภาคผนวก จ แบบตอบรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการวิจัย..... 129

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามรอบที่ 1.....	136
ภาคผนวก ช หนังสือราชการ ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญและ ตอบแบบสอบถามรอบที่ 2.....	172
ภาคผนวก ซ แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย.....	175
ภาคผนวก ฌ แบบสอบถามรอบที่ 2.....	201
ภาคผนวก ญ หนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม รอบที่ 3.....	211
ภาคผนวก ฎ แบบสอบถามรอบที่ 3.....	214
ภาคผนวก ฏ ตารางเปรียบเทียบความถี่การตอบแบบสอบถามของ ผู้เชี่ยวชาญ ในรอบที่ 2 และรอบที่ 3.....	229
ภาคผนวก ฐ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ของข้อกระทงแต่ละข้อในรอบที่ 2 และรอบที่ 3.....	242
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	251

สารบัญตาราง

ตารางที่

	หน้า
2.1 แสดงผลการดำเนินงานด้านความเสมอภาค.....	9
2.2 แสดงผลการดำเนินงานด้านคุณภาพการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ(GAT) ปี 2546.....	9
2.3 แสดงตัวอย่างชื่อมาตรฐาน (ISO 9000).....	13
2.4 แสดงจำนวนผู้เชี่ยวชาญและความคลาดเคลื่อนในการวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย.....	34
4.1 แสดงผลการเรียงลำดับข้อกระทงแนวโน้มการประกันคุณภาพการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านผู้บริหาร.....	64
4.2 แสดงผลการเรียงลำดับข้อกระทงแนวโน้มการประกันคุณภาพการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านครูผู้สอน.....	71
4.3 แสดงผลการเรียงลำดับข้อกระทงแนวโน้มการประกันคุณภาพการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านผู้เรียน.....	75

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

2.1 แสดงแผนภูมิกระบวนการ (TQM) ในระบบที่ประยุกต์ใช้กับการศึกษา.....	15
2.2 แสดงระบบการประเมิน 5 ด้าน (Context, Input, Process, Output, Impact,)	17
2.3 แสดงมุมมองสี่ด้านของระบบดุลยภาพ (Balance Scorecard).....	18
2.4 แสดงกรอบความคิดในการวิจัย.....	50